

JEAN BATTEN – GRETA GARBO

SINJEGA NEBA

Aleksander Čičerov

Večkrat smo z našimi prispevki o znamenitih pilotkah in pilotih segli tudi v zgodovino letalstva. Tokrat bi radi predstavili Greto Garbo sinjega neba, kot so imenovali Jean Batten, Novozelandko, lepega videza in odlično pilotko.

Jean Gardner Batten

Jean Gardner Batten se je rodila 15. septembra 1909 v Rotorui na Novi Zelandiji. Čeprav je bila slavna, je njena smrt zavita v tančico skrivnosti. Umrta naj bi 22. novembra 1982 na Palma de Majorci.

Jean je sprva hotela postati pianistka. Toda polet, ki sta ga opravila Ross in Keith Smith (Velika Britanija-Avstralija, 1919), in solo polet Charlesa Kingsforda Smitha, ki ji je ponudil prvi polet z letalom, sta jo prepričala, da opusti idejo o pianistični karieri in postane pilotka. Oče je nasprotoval njeni želji. Mati pa je odšla z njo v Veliko Britanijo, kjer je Jean pridobila pilotsko licenco in v londonskem letalskem klubu začela načrtovati polet iz Anglije v Avstralijo.

Mag. Aleksander Čičerov, uredništvo revije VENTIL, UL FS

Prva dva poizkusa sta bila neuspešna, leta 1934 pa je končno uspela. Postala je prava senzacija v letalskih krogih. Leta 1936 je uresničila svojo veliko željo leteti sama iz Anglije do Nove Zelandije. Ogromno razdaljo je premagala v 11 dneh ter za to prejela že drugo Harmon Trophy¹. Prvo si je delila z Amelio Earhart, ki smo jo že predstavili v VENTIL-u.

Med drugo svetovno vojno ni uspela dobiti službe, odpovedala se je letenju in sčasoma postala samotarka. Z materjo sta živeli na Majorki in le občasno se je pojavljala v javnosti. Leta 1937 je izdala knjigo *My Life* (Moje življenje).

Jean Batten je polet, dolg 14.224 milj, opravila v 11 dneh in 45 minutah. 44 let je trajalo, da je bil ta čas premagan! Letela je z letalom Percival Vega Gull G-ADPR. To majhno enosedežno letalo jo je naredilo slavno, eno največjih žensk letalk vseh časov. Njeni poleti so bili navigacijsko natančni, doseženi brez radijske zveze, uporabljala je le zemljevid, uro in preprost magnetni kompas.

Po materini smrti je Jean ostala na Majorki sama in 22. novembra 1982 tam tudi umrla. Pokopali so jo na pokopališču, kjer so pokopavali občinske reveže, čeprav je njeno premoženje znašalo v trenutku smrti

Njeno letalo Percival Vega Gull G-ADPR

¹ To nagrado so prejeli mnogi odlični piloti, pilotke in astronauti; podrobnosti glej v https://en.wikipedia.org/wiki/Category:Harmon_Trophy_winners <19. 5. 2020>, https://en.wikipedia.org/wiki/Harmon_Trophy <19. 5. 2020>.

ti 100 000 funtov. Njeno ime kot tudi imena preostalih 150 umrlih niso zapisana na grobu. Svet še nadaljnjih pet let ni vedel za njeno usodo.

Njena želja je bila, da bi njene posmrtno ostanke prepeljali v London na kremiranje, pepel pa odpeljali v Auckland in ga zakopali na tamkajšnjem mednarodnem letališču. To ni bilo mogoče, toda spomin na Jean Batten – Greto Garbo sinjega neba, še živi na aucklanskem mednarodnem letališču, kjer je pod stropom mednarodnega terminala Jean Batten obešen njen Percival Vega Gull G-ADPR.²

² Za podrobno seznanitev z življenjem Jean Batten ter njenimi letalskimi dosežki priporočam njeno knjigo *My Life*, veliko podatkov pa je tudi na spletu.

OGLAŠEVALCI

▶ AX Elektronika, d. o. o., Ljubljana.....209, 229	▶ OLMA, d. o. o., Ljubljana..... 205
▶ CINKARNA, d. d., Celje.....179	▶ OMEGA AIR, d. o. o., Ljubljana..... 153, 225
▶ CELJSKI SEJEM, d. d., Celje.....161	▶ OPL AVTOMATIZACIJA, d. o. o., Trzin ...153, 234
▶ DOMEL, d. d., Železniki.....197	▶ PARKER HANNIFIN (podružnica v N. M.)
▶ Eles+GANTER GmbH, Brunn am Gebirge, Austria..... 199	Novo mesto.....153
▶ FESTO, d. o. o., Trzin..... 153, 236	▶ POCLAIN HYDRAULICS, d. o. o., Žiri.....153, 154
▶ HENNLICH, d. o. o., Podnart.....214	▶ POMURSKI SEJEM, d. o. o., Gornja Radgona207
▶ ICM, d. o. o., Vojnik 213, 219, 235	▶ PPT COMMERCE, d. o. o., Ljubljana 153, 156
▶ INDMEDIA, d. o. o., Beograd, Srbija 210	▶ PROFIDTP, d. o. o., Škofljica.....165, 198
▶ INOTEH, d. o. o., Bistrica ob Dravi.....215	▶ SLOVENSKO DRUŠTVO ZA
▶ JAKŠA, d. o. o., Ljubljana167	TRIBOLOGIO, Ljubljana.....219
▶ La & Co., d. o. o., Limbuš..... 153, 217	▶ STÄUBLI Systems, s.r.o., Pardubice, CZ193
▶ MIEL Elektronika, d. o. o., Velenje.....153	▶ STROJNISTVO.COM, Ljubljana232
▶ NUMIP, d. o. o., Ljubljana.....185	▶ UL, Fakulteta za strojništvo 185, 192, 221
	▶ VZMETI, d. o. o., Gorišnica 220

3. konferenca

za informacijsko-komunikacijsko tehnologijo, elektroniko in mehatroniko

<https://iktem.si> ■ 18. junij 2020

Zaradi Covid-19 pandemije konferenca **IKTEM 2020** ne bo izvedena, bomo pa izdali Zbornik predavanj **IKTEM 2020**, ki ga bodo **brezplačno** prejeli vsi prijavljeni udeleženci, reviji **Svet elektronike in Svet mehatronike** pa bosta Zbornik predavanj **IKTEM 2020** poslali vsaka po svoji bazi kontaktov.

konferenca **IKT
EM**

Teme IKTEM konference so:

- Premagovanje izzivov v načrtovanju TIV za prihajajoče zahtevne aplikacije (5G, hitri SDRAMi, hitri video signali)
- IoT CAT M predavanje in Hands-on delavnica
- Meritve s sodobnimi merilnimi instrumenti za 5G frekvence, predavanje in delavnica
- Programiranje Android naprav predavanje in Hands-on delavnica
- Predstavitev zmožnosti FreeCad programske opreme
- Programiranje Jetson razvojne plošče, zajem in obdelava podatkov z učenjem nevronske mreže in pa machine learninga
- Primeri dobre prakse iz področij IKT, elektronike in mehatronike